

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: Hesslein József
Cím: A telefonos kisasszonyok

Forrás: Pesti Napló

3

(Helv.)

1918 VIII. 9.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

328(439)8

Hely

Idő

"1918"

Személy

Helvyszám

A telefonos kisasszonyok

Csendélet a parlamentben

Írta: Dr. Hesslein József

A magyar parlamentben ritkán esik szó a köztisztviselőkről. És ami keveset mégis beszélnek róluk, azt is jobb volna, ha nem is mondanák. Néha feláll egy jó módú, előkelő ur (mert a parlamentben csak ilyenek vannak) és néhány „jól informált” kijelentést tesz a tisztviselők hallatlan nyomoráról. Utána a kormány valamelyik tagja válaszol, beszédéből csepeg az elismerés a tisztviselők érdemei fölött, hangja csupa részvét a szegények nyomorúságai iránt és majd meghasad a szive, hogy nem tud rajtuk segíteni, mert nem engedi az állam pénzügyi ereje. Ezt a komédiát megismétlik minden két-három hónapban egyszer, hogy a tisztviselők ne mondhiassák, hogy övelik a parlament nem törődik.

Ugy látszik a képviselő urak már maguk is unják ezt a játékot, már a téren is változatosság után vágyakoznak. Talán már sokadják a tisztviselőktől a részvétet és azt a sok elismerést is, amiben — kenyér helyett — időnkint a kormány részesíti őket. Tegnap már új hangon, eddig szokatlan modorban próbáltak beszélni a tisztviselők egyik kategóriájáról.

Kezdték a telefonkezelőknél. Egy nem igen ismert nevű országgyűlési képviselő — valamilyen báró Radvánszky — interpellációt mondott „a telefonközpontok alkalmazottainak hanyagságai és visszaélései” tárgyában. Ez már egészen új, szokatlan, érdekes dolog. Eddig egyebet sem hallottunk a telefonkezelőkről, mint hogy milyen szegényen és kevesen vannak megfizetve, milyen elviselhetetlenül terhelve, milyen ártalmas az ő munkájuk az egészségre, hogyan kapják meg sorba a tüdővést és így tovább. Most azonban egy ur feláll a parlamentben és az egész ország fülébe belekiáltja, hogy a telefonosnők hanyagok, visszaéléseket követnek el, nemcsak a pestiek, de

az egész országban mindenütt.

Mintha csak azt mondaná ez a képviselő: Ne higgyen senki a telefonosnők jajszavának, ne hassanak meg senkit az ő könyeik, ne fájjon a szive senkinek az ő szomorú sorsuk fölött. Nem érdemlik meg, nem igaz, hogy betegek, fáradtak, éhesek. Az ő munkájuk botránnyosan hanyag, nem érdemelnek meg még annyit se, amennyit kapnak. Csak kárára vannak az országnak, hallatlan visszaéléseket követnek el, nem kenyér, pihenés és higiénia kell nekik, hanem szigorú büntetés.

Ugy beszélt tegnap egy országgyűlési képviselő, aki — aki gazdag és egészséges. Mit tudja ő mi az, hogy a telefonkezelőnők éhesek és betegek, ő nem kérdezi mennyi a fizetésük, mennyi a dolguk egész nap, hogy élnek meg egy hónapban 180 koronából, hogy bírnak éjjel-nappal szellőztetetlen szobában dolgozni egy teremben kétszázötvenen, miért dülnek ki egyre-másra a munkasorból, mielőtt gyógyítják munkában szerzett betegségüket.

Mindez a tisztelt honatyát nem érdekli, az az ő szemében nem fontos, a fontos csak az, hogy ő neki ne kelljen a telefonkagylót fél perccel tovább a fülén tartani. Ő azt nem érti, hogy a telefonberendezések a háboruban megrongálódtak, hogy a telefonforgalom örültem megszaporodott, a szellemi helyzet pedig a betegségek miatt csökkent, hogy azok a szegény beteg leányok, akik szép ifjúságukat büzös szobákban, éjjel-nappali ideg- és tüdőbetegségekkel kimerítik, azért a munkáért még annyit sem kapnak az államtól, amiből egy héten egyszer egy falat húst vehetnének. Ő csak azt tudja, hogy őt nem kapcsolták azonnal és ezért volt erkölcsi bátorsága ezeket a szegény páriákat „botránnyos hanyagsággal” és „szúrós visszaélésekkel” megvádolni.

És az egész parlamentben nem akadt senki, aki e vádakát méltó módon visszautasította volna. Nem zúgott fel a felháborodás vihára, nem tom-

bolttak, nem tiltakoztak ez indokolatlan vádak ellen. Egy-két jóhiszemű közbeszólás elszállt a levegőben, elveszett nyomtalanul, de megmaradt az egész ország nyilvánossága előtt emelt súlyos vád, a telefonosnők ellen. Kicsiny politikai játékaik közben, semmiségek fölött óriási háborúk dülnek sokszor a parlamentben, semmiségek miatt sokszor olyan vihart rendeznek odabent az urak, hogy megremeg bele a nagy palota. A telefonkezelőket szabadon gyalázhatta ez a képviselő, az ellen nem tartották érdemesnek felzudulni, vagy csak tiltakozni is.

Ez mindez azért van így, mert a parlamentben nincs bent egyetlen tisztviselő sem. A törvény szerint a tisztviselőt nem lehet képviselővé megválasztani. De ha lehetne is, melyik tisztviselőnek van annyi pénze, amennyi egy választáshoz szükséges. Így aztán nem akadt a telefonosnőknek egyetlen hivatott védőjük a 413 magyar képviselő között. A súlyos, igazságtalan és méltatlan vád elhangozhatott a magyar parlamentben anélkül, hogy bárki is visszautasította volna.

A képviselők a súlyos és fárasztó munka után most hosszú pihenőre mennek. A telefonosnőknek nem jár pihenés. A pihenni térő, fáradt képviselők még előbb egyet rugtak a telefonkezelőknél.

(Itt a cenzura két sort törölt.)